

В ПРОДЪЛЖЕНИЕ НА ДВА ДНИ – 9 И 10 МАЙ – СЕ ПРОВЕДОХА ДВЕ АКЦИИ, ЧИЯТО ПОДГОТОВКА ОТНЕ МЕСЕЦИ РАБОТА, НО ПРЕВЪРНАХА ЧЕХИЯ В ЦЕНТЪР НА БЪЛГАРСКАТА ДИАСПОРА В ЕВРОПА. ПЪРВАТА БЕШЕ МЕЖДУНАРОДНИЯТ ФОРУМ, КОЙТО УТВЪРДИ И ПРИЕ НОВИ ЧЛЕНОВЕ В СЪЗДАДЕНИЯ СЪЮЗ НА БЪЛГАРИТЕ В ЕВРОПА, А ВТОРАТА – СЪБОРЪТ НА БЪЛГАРИТЕ В МИКУЛЧИЦЕ, ПРЕД ПАМЕТНАТА ПЛОЧА НА СВ. МЕТОДИЙ. ДОМАКИН НА СЪБИТИЕТО БЯХА БЪЛГАРСКАТА КУЛТУРНО-ПРОСВЕТНА ОРГАНИЗАЦИЯ В ЧЕХИЯ И СЪЮЗЪТ НА БЪЛГАРИТЕ В ЕВРОПА. УЧАСТИЕ ВЗЕХА БЪЛГАРИ ОТ ЦЕЛИЯ КОНТИНЕНТ. ПРИСЪСТВАХА ПОСЛАНИКЪТ НА БЪЛГАРИЯ В ЧЕХИЯ ЗДРАВКО ПОПОВ И ГЛАВНИЯТ СЕКРЕТАР НА ДЪРЖАВНАТА АГЕНЦИЯ ЗА БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖБИНА СТЕФАН НИКОЛОВ. **ПАТРОНАЖ ПОЕ ВИЦЕПРЕЗИДЕНТЪТ НА БЪЛГАРИЯ АНГЕЛ МАРИН.**

Бяхте неповторими! Благодарим ви от сърце!

Участие и желание за включване в Съюза заявиха над 20 дружества от цяла Европа. Делегатите от Австрия, Кипър, Литва, Полша, Румъния, Словакия, Украйна, Унгария и Чехия започнаха да пристигат още на 8 май. На общата вечеря имаха възможност да се запознаят и обменят информации за своите общности и условията, които съответните правителства им предоставят за тяхната работа. „Аз съм от Литва“, „Аз съм от Австрия“, „Аз от Кипър“ – звучеше от „литвийци“, „австрийци“, „кипърци“ и т.н. на чист български. Както с усмивка отбеляза по-късно в Микулчице Д-р Белков: „Европа се събра“.

Заразително хубавото настроение, което ние, българите, носим със себе си, където и да сме, пролича и при откриването на форума на българите в Европа, който се състоя на 9 май в Българския дом в Прага. „Може би е случайно, че утвърждаваме нашия Съюз на българите в Европа именно на днешния ден – 9 май, първият мирен ден в Европа след ужасите на най-страшната война в човешката история, 9 май, обявен за Ден на Европа. Но философът е казал: случайността е необходимата точка на две необходими. Значи, философски погледнато, нашият Съюз е някаква необходимост“ – каза в поздрава си към всички

председателят на виенската Културно-просветна организация Мими Дичева. Тя пожела символично да почерпи всички с шоколадови бонбони „Мерси“, отправяйки от името на виенската организация благодарност не само към организаторите на събитието, но и към всички присъстващи и онези, които са извоювали мир за Европа.

Вицепрезидентът на България Ангел Марин също благодари на организаторите за възможността да присъства на събитието, свързано с обединяването на българските общности в Европа. „Аз съм тук по силата на моя държавнически дълг като вицепрезидент на Република България – каза той – но се чувствам на територията на Чешката републи-

ка, при домакините от Българската културно-просветна организация не като служебно лице, като вицепрезидент, а като един от вас – като българин.“ Вицепрезидентът изтъкна, че обединителният процес, в който участваме, не започва от днес, а по инициатива на домакините е стартирал за района на Средна Европа преди четири години. Това значи, че вече има и история, и опит. „Да се надяваме – каза той – че те ще доведат до още по-мощни процеси. Приветствам усилията, които се полагат за обединяването на българите и в тази насока всеки може да рече за моята пълна подкрепа и всеотдайност.“

В изказванията си на форума и в разговори след това, делегатите от различни страни изразиха мнението си за необходимостта от срещи между българите по света и съвместна дейност. „Такива срещи имат много дълбок смисъл, защото се запознаваме и виждаме възможностите, с които разполагаме в отделните държави – каза Димчо Ангелов, председател на Асоциация „Приятели на България“, Вроцлав. „Най-голямата ни сила е именно в това да се познаваме и действаме заедно. Да търсим пътища, които да ни свързват и обединяват онова, което всеки от нас върши по свой начин. Така ще можем и по-добре да създаваме положителния образ на България сред другите народи. Смятам, че този Форум е едно много важно събитие, дано има повече такива.“

„Неправителствените организации са много важни, защото именно чрез тях – с устав, печат и апел – можем да отстояваме въпросите, свързани с културното и просветното развитие на нашите общности, както пред държавните структури в държавите, в които живеем, така и пред Европейския съюз и правителството на нашата прародина – **каза Светлана Драгнева, заместник-председател на Асоциацията на българите в Украйна.** „Важното е да си помагаме, когато имаме проблеми и да се събираме по хубави поводи – като този събор. Когато сме обединени – ние сме сила. Това е важното. Точно затова е много важно всяко едно

обединение. Нашата Асоциация подкрепя Съюза. Председателят Антон Кисе ме изпрати и каза да предам поздрав на нашите сънародници в Европа и посланието, че с най-голямо желание ще участваме в създаването и дейността на Съюза. Много е важно да се обединяваме и да не хвърляме камък в градината на другия. Всички ние работим и едни правят повече, други по-малко, но обединявайки се, ние градираме силите и възможностите си.“

„Следя вашата дейност с интерес и знам с подробности историята на организацията ви“ – **каза**

Дамян Урбан от Българско-австрийското дружество за културен обмен „Дунав“, Линц. „Радвам се, че имате възможност да развивате такава дейност и съм впечатлен от размерите на акциите ви. В нашите изяви в последно време се насочваме предимно към концертна дейност. Координирайки дейността си бихме могли да подпомогнем представянето на българската култура в Европа.“

Разгледана беше и новата политика на България спрямо българите зад граница. Вицепрезидентът Ангел Марин изтъкна, че

По време на конференцията, председателят на БКПО и СБЕ Антон Стамболийски връчи паметен плакет „125 години българско организирано движение по чешките земи“ на: Проф. Светла Тошкова, началник на кабинета на вицепрезидента на България; главния секретар на Държавната агенция за българите в чужбина Стефан Николов; Петър Ранков, председател на българското дружество в Арад; Проф. Мими Дичева, председател на Българската културно-просветна организация във Виена и Николай Велков от Българското дружество в Унгария.

вече се разработва стратегия за провеждане на политика с нашите сънародници. „Но искам пред вас да спомена моето убеждение, че както изработването, така и реализацията ѝ трябва да са влог не само от страна на българските държавни институции, но и на всички българи, независимо от това къде живеят. Само тогава ще има смисъл и резултати от нея.“

На следващия ден, 10 май, се състоя Съборът на българите в Микулчице. Освен делегатите и българите от Чехия, присъгнаха автобуси с българи от съседните Австрия, Словакия и Унгария. Събраха се над 600 сънародници и от името на организаторите вярвам, че не останаха разочаровани, защото намериха всичко, което един Събор може да даде: българска реч, музика и настроение.

Фолклорна програма изнесоха съставите „Янтра“ на българската общност в Унгария, „Китка“ на Българското културно-просветно сдружение в Австрия и „Лира“ на българското училище „Д-р Петър Берон“ в Прага. За нашенския бюфет – по традиция – се погрижи Българският културен клуб в гр. Оломоуц и неговият председател Божидар Баиров.

Управителят на Южноморавската област Станислав Юранек приветства всички присъстващи с думите: „Винаги с удоволствие ще ви посрещаме тук и обещаваме, че ще стоим на почетна стража. Именно на вас, българите, трябва да благодарим за това, че днес можем да положим цветя пред паметната плоча на Св. Методий. Защото вие бяхте по-смели по времето на социалистическия режим от нас. Защото надписът, който е там, е предимно на български, а на чешки е само превод. Това е български паметник, който има значение и за нас, моравациите. Ето защо сега ви благодарим за смелостта. Всички вие сте добре дошли и вярвам, че обединените ни култури един ден ще представляват голяма сила не само в Европа, но и по целия свят.“

Пред паметника на Св. Методий с много почит бяха поднесени венци и цветя. Защото, както

каза вицепрезидентът Ангел Марин, на такова място се ходи не на посещение, а на поклонение – така, както се ходи в светите места. „За България и българите, делото на братята е от изключително значение, за да има българска държава, нация и култура. За да има народ, който днес живее по цял свят. Българската книжовност гарантира място на България в световната история. Може би затова – което е наш, български феномен – празнуваме писмеността си. За нейната роля говорят и думите на създателя на първия български вестник – „Български орел“ – Иван Богоров: „Трябва първо да направим българи и сетне – България!“

А с какво впечатление от Събора си тръгнахме? „Импозантен“ – каза Дамян Урбан. „Бях тук преди 4 години и сега. Има много повече участници, което показва, че интересът е налице. Ще се радвам да се видим пак и то не чак след четири години!“

„По неофициални данни, в Украйна живеят около 500 000 българи“ – каза Светлана Драгнева. „Организирахме изложби, фестивали и събори, в които участват от 5000 до 10 000 души. Съборът в Микулчице беше нещо неповторимо, мило и много българско.“

Ира Папагеоргиу, Кипър: „Изумително! Не се познавахме, а заминавайки, имам чувството, че се знаем цял живот. Нека правим по-често такива срещи! Благодаря ви!“

Петко Иванов, Литва: „Почувствах се истински българин. Там, в Литва, сме малко откъснати, пък сме и по-малко. За такива срещи, такъв събор не можем и да мечтаем. Впечатлени сме от събора в Микулчице. Благодаря ви, беше невероятно!“

Петър Ранков, Румъния: „Не съм пропускал досега нито една среща, но това беше върхът. Удивително! А бюфетът – нямам думи! Браво на клуба в Оломоуц!“

В разговорите се роди и идея на мястото на паметната плоча да се изгради паметник на светите братя. Както ще разберете от корицата на списанието – пре-

ИСТОРИЯ

През 2001 г., с официално решение на чешките власти, е създаден Международен съюз на българите в Средна Европа (МСБСЕ). Седалището на Съюза е в Прага, членове са дружествата на българите от Австрия, Полша, Румъния, Словакия, Унгария и Чехия. През 2004 г. МСБСЕ организира форум на българите в Европа, на който се ражда идеята да се махнат бариерите и Съюзът да прерасне в общоевропейски. На 28 март, на среща на ръководството на Съюза в Будапеща, се взема решение за неговото прерастване в Съюз на българите в Европа (СБЕ).

Проведеният на 9 май в Прага форум утвърди прерастването, прие нови членове и излъчи следното ръководство:

Управителен съвет: председател Антон Стамболийски, Чехия, заместник-председател Николай Велков, Будапеща, генерален секретар Димитър Христов, Чехия. Членове Дамян Урбан, Австрия и Петър Ранков, Румъния.

Контролно-ревизионна комисия: председател Божидар Баиров, Чехия. Членове: Емилия Хрушикова, Братислава и Петко Иванов, Литва.

Етично-арбитражна комисия: председател Мими Дичева, Виена. Членове: Никола Николов, Словакия и Светлана Драгнева, Украйна.

гърнахме идеята и всички вие може да съдействате за реализацията ѝ.

Разбира се, че по време на Събора имаше забележки: опашката за бюфета била голяма, музиката спряла да свири много рано, нямало кърначета. Трупаме опит и ще се стараем това да не се повтаря, обещаваме! Но пък едно е ясно: имаше атмосфера. А на раздяла – и сълзи, и пожелания да се срещаме по-често. И може би това трябва да е основната ни цел – да се събираме по-често и на различни места.

И както каза вицепрезидентът Ангел Марин, цитирайки баба Ванга: да се уважаваме, ние българите, да се обичаме, ние, българите, защото всички ние сме деца на майка България.

Довиждане до Микулчице 2009! ■